

УДК 330.341.1

Марія Бойчук, Катерина Винничок, Ольга Владимир

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Mariya Boychuk, Kateryna Vynnychok, Olha Vladymyr

ECONOMIC AND SOCIAL ASPECTS OF NEW TECHNOLOGIES

Ефективність виробництва та потенційні можливості розвитку визначаються, передусім, науково-технічним прогресом, його темпами і соціально-економічними результатами. Чим цілеспрямованіше та ефективніше використовуються новітні досягнення науки і техніки, які є першоджерелами розвитку продуктивних сил, тим успішніше вирішуються пріоритетні виробничі і соціальні завдання підприємства.

У сучасних ринкових умовах господарювання науково-технічний прогрес (НТП) є вирішальною основою розв'язання економічних, організаційних, соціальних і духовно-культурних проблем. В економічній сфері НТП є основним фактором досягнення світового рівня продуктивності праці, що здійснюється шляхом революціонізації виробництва, впровадження найновіших досягнень в розвиток технології.

У розвитку соціальної сфери першочерговими завданнями є подолання відмінностей між містом і селом, розумовою і фізичною працею, рівнем оплати праці в промисловості і в сільському господарстві, вирівнювання соціальної інфраструктури. Ці завдання вирішуються при розв'язанні проблеми удосконалення ефективності розміщення продуктивних сил на основі впровадження досягнень науково-технічного прогресу.

Головна увага на сучасному етапі розвитку економіки приділяється вдосконаленню технології виробничих процесів, передусім, впровадженню таких нових технологій, як електроннопроменевих, плазмових, імпульсних, біологічних, радіаційних, мембранних, хімічних, надчистих кристалів, які можна застосовувати в медицині, виробництві, хімічній промисловості, сільському господарстві. Це дає можливість у декілька разів підвищити рівень розвитку суспільства, більш ефективно використовувати ресурсний потенціал, знизити енерго- і матеріаломісткість виробництва. В сільському господарстві це дозволить перейти на індустріальні, інтенсивні технології з використанням методів біотехнології та генної інженерії.

Застосування нової техніки значно розширюватиметься, враховуючи, що її застосування характерне для комплексного використання в територіальному і міжрегіональному плані з високим економічним ефектом. Науково-технічний прогрес має значний вплив на територіальний поділ праці, спеціалізацію, сприяє розширенню виробничих, науково-дослідних та інших можливостей, більш рівномірному розміщенню підприємств на території.

Отже, можна зробити висновок, що досягнення високого рівня науково-технічних розробок, виробництво промисловістю високопродуктивної техніки (машин, механізмів і устаткування) дозволить освоїти нові ефективні природні ресурси, що зумовить територіальні зрушення у розвитку суспільства. При цьому вплив нової техніки і нових технологій на розміщення виробництва супроводжуватиметься зниженням норм на витрат сировини. Відтак застосування нових технологій у виробництві забезпечує умови для покращення як економічних, так і соціальних показників розвитку економіки країни.